

Indre Østfold Bygdekor

Et hyggelig minne fra Bondelagets Folkehøyskole (BFH), Mysen

Av Hakon Koht-Norbye

Da Norges Bondelag startet sin folkehøyskole på Mysen på begynnelsen av 1950-tallet, fikk skolen en meget driftig og dyktig rektor i Jofred Stortrøen. Han og hans kone ivret også for å få skikkelig kontakt med befolkningen i Indre Østfold, og ønsket seg et kor tilknyttet folkehøyskolen.

Dette koret kunne da være et bindeledd mellom skolen og lokalbefolkningen. Dertil kunne det bli en styrke for skolens arrangementer i sommerhalvåret, da det ikke var elever på skolen. Etter en del lobbyvirksomhet kunne man derfor om vinteren 1957 starte et blandet kor med skolens sanglærer Rolf Hagen som dirigent. Koret fikk navnet Indre Østfold Bygdekor.

Vi var 17 sangere fra Askim, Trøgstad, Mysen og Eidsberg som møttes i privaten til ekteparet Stortrøen. Som første formann ble Torstein Torp fra Askim valgt. Med i koret var selvsagt fru Stortrøen. Hun ble som en slags mor for oss alle i startfasen. Den første sangen vi øvde inn var Havren av Jeppe Aakjær, og vi fikk et stort og varierende repertoar med årene. Medlemstallet økte ganske bra, og vi fikk mange fine opplevelser som medlemmer av koret.

Vi fikk også et nært og minnerikt samarbeid med Hærland Sangforening, øst i Eidsberg. Hærland Sangforening inviterte oss derfor første søndag i juni 1958 til sitt sangerstevne på Lundeby gård i Hærland. Dette stevnet ble arrangert for å markere sangens og musikkens dag i bygda. Det ble en vellykket sommerfest som ga mersmak.

Den 5. juni 1960 sto Indre Østfold Bygdekor for arrangementet av sangens og musikkens dag på Skaltorp gård i Eidsberg. Det ble en meget vellykket dag med over 700 bygdefolk tilstede i det fine været. Disse fikk høre mye fin sang og hornmusikk, og vi i «Bygdekoret» fikk en frydefull opplevelse. Vi hadde nærmest tvunget vår dirigent Hagen til å innøve den fine, populære sangen Den hvitmalte kirke. Han syntes den var for ukulturell, og hadde ompa-ompa takt. Gjett om vi frydet oss ved vår avslutningsopptreden den dagen. En eldre frue gikk bort til Hagen og forlangte Den hvitmalte kirke som ekstranummer. Han torde ikke annet enn å lystre henne.

Året etter ble et begivenhetsrikt år for Bygdekoret. Det var dette året folkekunstneren Egil Storbekken fra Tolga ble rikskjendis med tussefløyta si. Den vinteren opptrådte Storbekken og Vingelen Sang og Leikarlag

Indre Østfold Bygdekor.

i Universitetets Aula i Oslo, og de henvendte seg til Bondelagets Folkehøgskole for besøk og overnatting. Dette sørget rektor Stortrøen for at Østerdølene fikk hos medlemmer av «Bygdekoret» og Hærland Sangforening. Dette var årsaken til at disse korene fikk en uforglemmelig tur til Vingelen på St. Hans i 1961.

Vi reiste nordover i personbiler St. Hans-aften, og vi feiret kvelden på overnattingsstedet Elgstua i Elverum. Lørdag formiddag dro vi videre til Vingelen, hvor vi ble presentert for de folka vi skulle overnatte hos. Om kvelden sto bygdefolket i Vingelen for en fantastisk festaften for oss. En skikkelig kulturaften, som endte med dans til lyse morgenen. Da stilte vi østfoldingene oss opp foran lokalet og sang «I Østen stiger solen opp», før vi ble ledsaget hjem til våre verter. Søndag formiddag møttes vi igjen ved lokalet, og en lang bilkaravane beveget seg da inn på fjellet i vest, til setergrenda til vingelbøndene. Vi

havnet på Rønningsetra, hvor Storbekken spilte tussefløyte og andre instrumenter for oss. Ei bunadkledd dame demonstrerte kulokk for oss i kulturprogrammet, før vi ble bevertet med skjørost og spekemat. Det ble en minnerik opplevelse før vi tok fatt på turen hjemover.

Den 23. mars 1962 kunne vi feire vårt fem-årsjubileum i kommunelokalet Hegginn på Mysen. Det var fem begivenhetsrike år som ble markert på en verdig måte. Årene i koret gikk bare så altfor fort, og vi måtte bytte dirigenter. Vi hadde Peder Nes fra Mysen, og Gangnes og Magnes fra Høland som hjelpedirigenter, når Bondelagets folkehøgskole ikke hadde sanglæreren tilgjengelig. På denne måten fikk vi være med på Søndre Høland kirkes 100-årsjubileum i 1966, da Gangnes dirigerte oss. Skikkelig fart på koret fikk vi de åra Knut Hoffart var sanglærer på Bondelagets folkehøgskole. Han var en kapasitet både som sanger og musiker, og da han flyttet til

Mjøsbygdene våren 1969 ble han en av ildsjelene ved den landskjente Ringsaker-operaen.

Da Mysen i 1961 ble gjenforent med Eidsberg, ble det slutt på sangens og musikkens dag i friluft. Kor, korps og leikarringen møttes nå til vårkonsserter i Festiviteten på Mysen. Det var store arrangementer, hvor ansvaret gikk på omgang blant aktørene. 1968 og 1969 ble de store årene for bygdekoret i Festiviteten. Knut Hoffart «drev oss hardt», og vi hadde avanserte og krevende opptredener disse to årene. Hoffart tok oss for øvrig med til en fin kirkekonsert i Vallset kirke i Stange på Hedemarken.

Da Hoffart forlot Mysen våren 1969, ble det begynnelsen på slutten for Indre Østfold Bygdekor. På forsommeren dirigerte hølendingen Magnes oss, og vi fikk delta i kirkekonsert sammen med Hemneskoret i Hemnes kirke i Høland. Høsten 1969 ble spesiell. Vi ble bedt om å delta i et «Midt i nitti»-program på Momarkedet. Dertil skulle vi være kor sammen med den legendariske, engelske sangstjerne Vera Lynn, da hun skulle synge fra scenen på Momarkedet dette året. Heldigvis fikk vi noe hjelp av den nye sanglæreren på Bondelagets folkehøgskole, så alt gikk bra. Det viste seg at det fantes utrolig mye fine gamle klær rundt om på gårdene, slik at vi fikk kledd oss korrekt ut til «Midt i nitti». Spesielt damene våre var stilige i sine antikke klær og hodeplagg.

Dessverre gikk det ikke så bra for meg, som korets siste formann, da jeg skulle forhandle med den nye sanglæreren på Bondelagets folkehøgskole for å få ham til å dirigere oss om

vinteren. Jeg fikk klar beskjed om at han som hadde to år ved Konservatoriet, og dirigerte to kjente kor i hovedstaden, hadde noe annet å bruke tiden sin på enn å dirigere dette bygdekoret.

Prisverdig var det at lærer Arne Sandem tilbød seg å holde liv i koret vårt frem til vårkonserten i Festiviteten i april 1970, og vi fikk fortsatt øve gratis på Bondelagets folkehøgskole. Sandem, som kun hadde erfaring i dirigering fra lærerskolen, var selv klar over at å ta over koret vårt etter Hoffart, var som «å hoppe etter Wirkola». Det gikk tross alt brukbart, men var ikke noe å satse på i fremtiden. Kontrakten med Bondelagets folkehøgskole hadde jo også slått sprekker. Sandem fikk oss til å øve inn Sommersol til siste stund. Denne sangen ble også den siste sangen Indre Østfold Bygdekor fremførte offentlig, og det var under vårkonserten i Festiviteten våren 1970. Vi hadde hatt 13 trivelige og minnerike år som Bygdekoret på BFH, og det hele fikk en fin avslutning med et vellykket hageselskap på gården Solberg i Askim. Det *var familiefest, hvor barn, ungdom og sangere kunne kose seg i finværet* på denne velstelte gården.

Heldigvis var rektor Stortrøen blitt pensjonist før dette skjebneåret for koret. Ekteparet Stortrøen hadde noen år i forveien forlatt skolen og Mysen, men Stortrøen ga oss likevel et ærefullt oppdrag. Da pensjonisten Stortrøen ble enkemann, ba han oss om å komme til Blaker kirke og synge i sin hustrus begravelse. Dette gjorde vi med glede, til ære for korets «mor», som hadde betydd så mye for oss.